

ARANYALMA SZAVALÓVERSENY

VERSVÁLOGATÁS

Kategória: 6-8 évesek

Bella István: Májusi mese

Volt egyszer egy szeleske
ugri-bugri kiskecske,
amolyan semmirekellő
maszatos, májusi szellő,
akácleveles-szájú,
akácvirág-szakállú.

Ha a síró fákhöz ért,
utánozgatta a délt,
ha a barackfákra szállt,
épp olyan lett, mint a nyár,
este – mindenki látta –
holdfény volt a patája.

Most meg, látod, itt suhan:
Fuss utána, fuss, rohanj!

Kányádi Sándor: Elfújta a szél a napot

Elfújta a szél a napot,
be a felhők sűrűjébe,
hajladozik a vén erdő,
úgy tesz, mintha jődögélne.

Mintha jönne, mintha menne,
mintha vinne, mintha hozna:
de nehéz is az erdőnek,
mikor a szél kormányozza.

De ha a szél úgy akarja,
máris fordul, mintha menne;
leveleit hátrahagyva
kapaszkodna föl a hegyre.

Markó Béla: A hold fogyókúrája

Látod-e, egyre kövérebb a hold,
pedig a múltkor szépen lefogyott,
könnyen ugrált, és vígan lépkedett,
s nagy gyorsan kidobta a mérleget,
most pedig csak áll a tükör előtt,
s nézi, hogy mekkora pocakja nőtt:
-Én nem tudom, hogy mi történt velem,
csak hízom, holott semmit sem eszem,
nem csoda ha az ember kiborul,
kérek szépen tanácsot, doktor úr,
hogy én most már ki vagyok, mi vagyok,
mert rajtam nevetnek a csillagok,
miért hízom, ha úgyis lefogyok
s ha fogyok, később miért dagadok?

Petőfi Sándor: Megy a juhász számaron...

Megy a juhász számaron,
Földig ér a lába;
Nagy a legény, de nagyobb
Boldogtalansága.

Fölpattan a számarra,
Hazafelé vágat;
De már későn érkezett,
Csak holttestet láthat.

Gyepes hanton furulyált,
Legelészett nyája.
Egyszercsak azt hallja, hogy
Haldoklik babája.

Elkeseredésében
Mi telhetett tőle?
Nagyot ütött botjával
A szamár fejére.

Veress Zoltán: Tóbiás és Kelemen

Sárgalábú
Tóbiás és
kendermagos
Kelemen
találtak egy
szép pár piros
csizmácskát a
szemeten.

– Te add nekem
a tiedet,
s ha nem adod,
elveszem,
add ide, míg
szépen kérem,
Kendermagos
Kelemen! –

Addig-addig
verekedtek,
kifáradt a
két barát,
s megegyeztek,
hogy a csizmát
majd felváltva
koptatják.

Úgy volt bizony,
ahogy mondom,
nincsen benne
lódítás;
egyet talált
Kelemen és
egyet talált
Tóbiás.

Hajbakaptak,
veszekedtek
Kelemen és
Tóbiás,
lett belőle
csetepaté,
veszekedés
óriás.

De mire a
két kis kakas
a szemétre
visszatért,
kit láttak a
csizmájukban?
Pulykakakas
Tihamért!

– Add nekem a
fél csizmádat –
kiabálta
Kelemen –,
fállábamra
ezt a csizmát
egyedül nem
vehetem!

Csípték egymást,
kergetőztek
végig a nagy
udvaron,
a győztesnek
szép pár piros
csizma lesz a
jutalom!

Vesztergom Andrea: Saroklakó

Azt mondják rám mind a nagyok,
Éktelenül komisz vagyok.
Rossz, akár az égedelem,
Sarok-lakó lett a nevem.

Mikor reggel felébredek,
Kiöntöm a csokis tejet.
Anya már a fejét fogja;
"Nyomás gyorsan a sarokba".

Ha az ebéd finom falat,
Megkínálom én a falat.
Apa mérges, halkan mondja;
"Indíts tüstént a sarokba".

Délután a játszótéren
Megdobálom kistestvérem.
Nagymama a kezem fogja;
"Megyünk haza, a sarokba".

A papagájt kiengedem,
Fogócskázzon ő is velem.
Mikor apa visszahozta,
Mennem kellett a sarokba.

Ha labdámmal futballozok,
Kirúgom én az ablakot.
Nagyapa a fülem fogva
Odavezet a sarokba.

Tévében a mesét nézem,
S összetöröm a kisszékem.
Mondják megint, századszorra,
"Irány oda, a sarokba!"

Mivel álmos úgysem vagyok,
Aludni én juszt sem fogok.
Az egész család együtt mondja:
Éjszakázzon a sarokba?

Azt szeretné sok-sok gyerek,
Minden szoba legyen kerek.
De ha addig megjavulok,
Üres lesz az összes sarok.

Weöres Sándor: Bújócska

Keskeny út,
Széles út,
Kettő közt egy csorba kút.
Ha benézel, jól vigyázz,
Rése száz és odva száz,
Ha sokáig kandikálsz,
Virradóra megtalálsz.

Kis dió,
Nagy dió,
Kettő közt egy mogyoró.
Épült benn egy cifra ház,
Terme száz és tornya száz,
Ha sokáig benne jársz,
Esztenőre megtalálsz.

Zelk Zoltán: Varázskréta

Ismerek egy öregasszonyt,
- igazat mondok, nem tréfát -
aki egyszer a tavasztól
elkérte a varázskrétát.

Hadd súgok egy titkot néktek,
nagy titkot egy kicsi szóban:
benn lakik e varázslat,
benn, minden tolltartóban.

És azóta, mint a tavasz,
hegyre – dombra és mezőre,
ő is virágokat rajzol
kemencére, terítőre.

Minden színes ceruzában,
vízfestékben és ecsetben –
ha akarod, rózsá nyílik,
fa ágára levél lebben.

Lehet ősz is, jöhet tél is,
olyan csudát tud e kréta,
szarkaláb és gólyahír nő,
sárgállik a margaréta.

Amíg odakünn a tél majd
fehér jégvirágát írja,
mi idebenn, a szobában,
tavaszt írunk a papírra!

Barak László: Tízéves vagyok – Duzzogó

„Kinőttem már a hintalovat”
- mondják a nagyok.
Merthogy tízéves vagyok.
Világjárás csábít,
meg egy kék szemű copfja,
hírnév, dicsőség...
Füllentek itt-ott,
aszondom: „izé”,
vagyok még mindenkié,
ám lassan senkié...
Haragszom, ha anyu fogja
a kezem,
de akkor is,
ha nem,
napra nap öregszem,
tejfogaimat már nem rakják
kincsesládikába;
szülinapomra pénzt kapok;
kinőttem már a hintalovat – hiába,
tízéves vagyok!

Ha az iskolából hazaérkeztem,
azt mondják: „Szevasz!”
Majd jön a kérdés,
ami mindig ugyanaz:
„No, mi volt az iskolában?”
Mi volt, mi volt...
Ugyan mi lett volna?
Apu meg azt kérdi anyutól:
„Milyen napod volt, szivem?”
Választ persze nem vár
senki sem...
Furcsa, nem?
Aztán tanulni kell:
matek, honismeret,
magolni verseket,
anyu horgol,
apu olvas,
vacsora, tévé,
miegymás...
„Jóccakát, gyerekek!”
Aludni, mindig csak aludni –
a fene egye meg...

Horgas Béla: Sárgarépa hercegnő

Sárgarépa hercegnő,
mint a mesében,
átugrott a kerítésen.
Éjszaka volt,
sárgarépa hercegnő fázott,
aludtak a sisakos,
kardos tulipánok.

Sárgarépa hercegnő
akkor visszanezett,
szeme az elhagyott
mesekertre tévedt,
de zöld szárnya,
piros lába
vitte már az éjszakába -
feje fölött szalagokat,
csalogató csillagokat
röptetett a szél.

Sárgarépa hercegnő
azóta
nem lehet a mesekertnek,
labdarózsa-rengetegnek
lakója,
mesekertből megszökött,
konyhakertbe költözött,
maradna is, menne is,
öröm ez, és bánat is,

bújtasd el, ha látod:
éjjel-nappal keresik
a kardos tulipánok.

Pósa Lajos: Mese a cipős csizmás nyulakról

Hajdanában egy nyúlnak
Mi jutott eszébe?
Összehívta a nyulakat
Nyulak szigetére:

- Tisztelt nyúlnemzetség!
Én amondó vagyok:
Hegyezzétek fületeket,
Kicsinyek és nagyok!

Ez a mi életünk
Bizony nagyon dib-dáb...
Fú a szél, brr! Itt a tél, brr!
Mért járunk mezítláb?

Úgy fázik, úgy reszket
Sovány lábam szára!
Szükségünk van, nyúlnemzetség
Egy csizmadiára.

- Éljen! Éljen! Éljen!
Zúgnak, kiabálnak.
Tapsifülest meg is tettek
Nyúlcsizmadiának.

Körül is fogták a
Csizmadiamestert:
Ki cipellőt, ki meg csizrát,
Nosza, rögtön rendelt.

Nem is fázott aztán
A nyulaknak lába:
Ki cipőbe, ki csizmába
Járt az iskolába.

Egyszer csak mi történt?
Puskás vadászt láttak!
Uccu bezzeg, vesd el magad!
Neki a pusztának!

Nehéz volt a cipő,
Nehéz volt a csizma:
Hányjuk le mind, mert különben
Az agár elcsíp ma! -

Mind el is dobálta,
Ki jobbra, ki balra...
Egyet én is megtaláltam,
Lyukas volt a talpa!

Rónay Görgy: Hazudós mese

A konyhánkban lakott egy elefánt,
amely minden tortába beleszánt
ormányával. Ormányá van neki,
s az édességet nagyon szereti.

Az ágy alatt lakott a tigrisem,
annak szóltam, hogy végre rend legyen,
s ha vasárnap ebédre torta van,
én egyem meg az egészet magam.

A tigris ordított egy iszonyút.
Az elefánt a kisszekrénybe bújt,
de az ormánya nagy volt, s mintha nagy
kémény volna, a vége kimaradt.

Míg a tigris kereste szerteszt,
az elefánt, hogy észre ne vegyék,
sss... sss... szuszogta, s ormánya legott
füstölni kezdett, mint a mozdonyok.

S én, képzeljétek, érzem: szinte ráz,
mert ment a konyha, sss... sss... ment a ház,
kattogtak a sínen a kerekek,
s a tigris kezelte a jegyeket ;

és én voltam a mozdonyvezető;
és jött egy erdő és jött egy mező,
és jött egy tó, és aztán szembejött
egy gyorsvonat, és nekünk ütközött,

és lett egy rettentő nagy dörrenés,
és megrémült mindenki szörnyen, és
én, hi-hi-hi, megpukkadok bele,
mert az elefántnak nincs is kereke!

Tamkó Sirató Károly: Tengerecki Pál

Szil,
szál,
szalmaszál!
Merre jár a Pál?

Tenger szélén?
Hegyek élén?
Havas sziklák
meredélyén?
Hol bolyong
a messzi vágyó,
tűzhegyjáró,
felhőszálló
Tengerecki Pál?

Hol a Bajkál halat dajkál,
kis pej lován ott poroszkál.

Hol porzik a nagy zuhatag,
arany szitakötőt itat.

Megfújja fény-trombitáját,
felölti neon-ruháját.

Viharcsónak letelején
száll a tűztenger tetején.

Göncölszekér útját rója
ezüstsínű úrhajója.

Varázsdallal, muzsikával
harcot vív a Fagykirállyal.

Siklik villanyfelhők szélén,
kóborol a tenger mélyén.

Szil,
szál,
szalmaszál!
Gyere haza, Pál!

Vándor kedved
meddig éled?
Játszanék már
újra véled.

Messzeségből
hozzám térj meg!

Tőlem többé
el ne tévedj,
ecki,
becki,
tengerecki,
Tengerecki Pál!

Utassy József: Varjúlakodalom

A gyémántló égen
suhogó nagy fényben
varjúlakodalom vonul
Tiszta feketében.

A menyasszony fázik,
Fátyola szikrázik,
Dideregnek a menetben
Varjúnénik, bácsik.

A vőfély boldogan
károgat a sorban,
jobbában egy fényes flaskó
abban piros bor van.

Kardvirágon harmat:
A vőlegény hallgat.
Töri fejét a menyasszony:
Ugyan, mit akarhat?!

Kacsint a násznagynak:
bort a zenekarnak!
Rázendít a rezesbanda,
csakúgy csujjogatnak!

S a gyémántló égen
suhogó nagy fényben
elvonul a varjúlazgi
tűnő feketében.

Vidor Miklós: Bolond-bál

Bolond-bálban jártam
az este,
a számárral táncolt
a kecske.
Három majom húzta
a nótát,
vasvillával ettek
szamócát.

Be is csípett egy-két
legényke,
lisztes zsákot húztak
a pékre,
hordón lovagolt egy
bohóc ott,
két füles dinnyével
golyózott.

Nyúlfi elől iszkolt
a róka,
fején árvalányhaj-
-paróka,
víg paprikajancsi
dobolt rám!-
ilyen volt a híres
bolond-bál.

Zelk Zoltán: A kis kertész

Kora reggel talpon vagyok,
kis kertembe kiszaladok,
várnak én rám a virágok,
rózsák, szegfűk, tulipánok.

De én így is értem őket,
látom, milyen vígan nőnek,
látom milyen vígan élnek,
színnel, illattal beszélnek.

Hogyha beszélni tudnának,
tán jó reggelt kívánnának,
hangos szóval köszönnének,
szomszéd kertnek, napnak, szélnek.

Este alusznak a fák is,
mind elalszik a virág is,
nincsaplanuk, nincs párnájuk,
mégis gyönyörű az álmuk.

Kategória: 13-16 évesek

Arany János: Mátyás anyja

Szilágyi
Örzsébet
Levelét megírta;
Szerelmes
Könnyével
Azt is telesírta.

"Gyermekem!
Ne mozdulj
Prága városából:
Kiveszlek,
Kiváltlak
A nehéz rabságból.

Ne mozdulj,
Ne indulj,
Én egyetlen árvám!
Ki lesz az
Én fiam
Ha megejt az ármány?

Fiának
A levél,
Prága városába,
Örömhírt
Viszen a
Szomorú fogságba:

Arannyal,
Ezüsttel
Mégfizetek érted;
Szívemen
Hordom én
A te hazatérted.

Adassék
A levél
Hunyadi Mátyásnak,
Tulajdon
Kezébe,
Senkinek se másnak."

Fekete
Viaszból
Nyom reá pecsétet;
Könyöklőn
Várnak az
Udvari cselédek.

"Ki viszi
Hamarabb
Levelem Prágába?
Száz arany,
Meg a ló,
Teste fáradsága."

"Viszem én,
Viszem én,
Hét nap elegendő."
"Szerelmes
Szivemnek
Hét egész esztendő!"

"Viszem én,
Hozom én
Válaszát három nap."
"Szerelmes
Szivemnek
Három egész hónap.

Istenem,
Istenem,
Mért nem adál szárnyat,
Hogy utól-
Érhetném
Az anyai vágyat." –

S ahol jön,
Ahol jön
Egy fekete holló;
Hunyadi
Paizsán
Ül ahhoz hasonló.

Lecsapott,
Lecsapott
Fekete szélvészből,
Kikapá
Levelét
Az anyai kézből.

"Hamar a
Madarat!...
El kell venni tőle!"
Szalad a
Sokaság
Nyomba, hogy lelője.

Madarat
Nem egyet,
Százat is meglőnek:
Híre sincs,
Nyoma sincs
A levélvivőnek.

Napestig
Az erdőn
Űzeti hiába:
Éjfelen
Kocognak
Özvegy ablakába.

"Ki kopog?
Mi kopog?
Egy fekete holló!
Nála még
A levél
Vagy ahhoz hasonló.

Piros a
Pecsétje
Finom a hajtása:
Oh áldott,
Oh áldott
A keze-írása!"

Csukás István: A nagy papucstolvaj

A nagy papucstolvaj éjjel
nagy ravaszul mélyen alszik,
így álcázza magát, ezért
óra senki nem gyanakszik.

Mint csecsemő a bölcsőben,
horkolászik kosarában,
hogyan lehetne ő tolvaj,
ily képpel, s az ő korában?

Hisz a foga is még tejfog,
a lába is rövid, gyenge,
összevissza lóg a feje,
a mozgása ügyetlenke.

Ilyen ő, az én kiskutyám,
ártatlanság élő szobra!
Papucstolvaj? Ugyan kérem!
Rá se néz a papucsokra.

Akkor ki járt bent a házban,
akkor ki járt kint a kertben?
Töprengtem, míg csupasz talppal
papucsomat keresgettem.

Az ágy alatt kotorászok,
de hiába, nincs ott semmi,
pedig este oda tettem,
tehát mindnek ott kell lenni.

S ha tüdőgyulladást kapok,
vagy isiászt vagy reumát?!
Az ajtóból vigyorogva
hallgatja e morgós dumát.

Gyanakodva nézem, gyanúm
lassan-lassan az égig ér,
ő kirohan, én utána:
és a kert, mint egy csatatér!

Telistele papucsokkal,
itt egy fél pár, ott a párja,
téli, nyári keveredve,
mintha szellem-táncot járna.

Rámnéz: Gyere, játsszunk, morgós,
az örömet ingyen adják!
Így van, szólok, papucs helyett
kapsz azért egy pöttyös labdát!

Fodor Ákos: Dal az Állatról

Testvérkének-társunk az Állat.
Szavak nem rejtik szívét;
fáj neki mindaz, mi fájhat
s nem tartja rútnak, mi szép...
Melegét testünknek adja,
ha szívünk nyújtjuk felé
-gőgös álarcunk ledobva
álljunk az Állat elé!

Ugat, nyávog béget, rőfög
- minden hang jobb, mint a szó -
lehet érett, vén, vagy kölyök:
köztünk egy sincs áruló.
Hallgasd újra, újra, újra s újra
azt, hogy miről beszél:
Azt csicsergi, bőgi, bújja:
Szeret élni, míg csak él!

Tanít és táplál az Állat,
megvéd és játszik velünk;
nem dühös ránk, hogyha fáradt
s nem ismer se erényt, se bűnt.
Kéri az egész szívünket,
ám sosem herdálja el;
öl, hogyha kell - de nem büntet
és háborút sosem visel.

Ugat, nyávog béget, rőfög
- minden hang jobb, mint a szó -
lehet érett, vén, vagy kölyök:
köztünk egy sincs áruló.
Hallgasd újra, újra, újra s újra
azt, hogy miről beszél:
Azt csicsergi, bőgi, bújja:
Szeret élni, míg csak él!

Ugat, nyávog béget, rőfög
- minden hang jobb, mint a szó -
lehet érett, vén, vagy kölyök:
köztünk egy sincs áruló.
Hallgasd újra, újra, újra s újra
azt, hogy miről beszél:
adjon hálát, leborulva
aki él, amíg csak él...!

József Attila: Indiában, hol éjjel a vadak...

Indiában, hol éjjel a vadak
zöld szeme cikkan át a dzsungelen, –
mikor dédapa is kicsi volt még,
élt egy nagy fejedelem.

Parancsot adott, büszkét, szigorút:
„Fogjon mindenki szerszámot! Oda,
hol a lombzenére táncot lejt a hold,
épüljön hétszáz ékes palota!”

Hétszáz ékes palota közé
kincstárat vasból rakatott
s a napot akarta ráveretni,
mint óriás, tüzes lakatot.

Hiába szörnyedt el a nép
s kérlelték vének és papok:

„Ami égi, ne hozd a földre!”

A kapu pántja kérte a napot.

Feszült létra a felhő szélihez.

Megbillent az; a létra leszakadt.

Fogtak sasokat könnyü szekérbe.

A hámot szétszedték dalos madarak.

S míg sürgött irtózva, serénykedett
a dolgos népek megdöbbsent zöme,
kisült a vetés, kigyult a város;
kicsordult a nap lángos özöne.

Mint a zuhatag, hullt alá a tűz.

Állva száradt el a fejedelem.

S a hétszáz palota helyét elfoglalta
az őserdő egy hűvös éjjelen.

Kányádi Sándor: Jó két ló szolgája

Szolga voltam, szolga,
jó két ló szolgája.
Nem mehettem addig
én az iskolába
míg a két jó lovat
meg nem abrakoltam,
s szénával a jászlat
jól meg nem pakoltam.
Etettem, itattam,
s míg a zabot nyelték,

fölmondtam magamban
az aznapi leckét.
Iskola után is
először a pajta,
aztán jöhetett
csak a számtanpélda.
Sokszor sírdogáltam
- emlékszik a jászol -:
"Jaj csak el ne késsem
ma az iskolából."

Szidtam a lovakat
mért esznek oly lassan.
Egyszer az egyiket
még meg is haraptam.
Délben aztán, mire
elpárologott mérgem,
a megbántott lótól
bocsánatot kértem.
Mert jó barátom volt
nekem a két ló.
Nem kellett az ostor,
elég volt a jó szó.
Igazságos hű társ
voltak mind a ketten,
lépésben vittek, ha
el-elszenderedtem.
Olvasni is tudtam
a hátukon ülve,
hajóként ringattak
hasig érő fűbe'.
Megálltak, ha árok -
vagy gödörhöz értek,
s mint ahogy én tőlük,

engedelmet kértek.
Prüsszögtek, horkantak.
Elég volt, ha térdem
jelezte az irányt,
bólintottak: "értem".

Becsuktam a könyvet,
s csak azt mondtam: rajta!
Repültek, mint a nyíl,
át a túlsó partra.
Mert nem csak szolgáljuk,
gazdájuk is voltam:
ha sírtam is néha,
kedvvel abrakoltam.
De mindez régen volt.
Hol van az a két ló?
Gazdátlan a kantár,
gazdátlan a béklyó.
Csillag-zabot esznek,
hold szalmáján hálnak,
csengős táncot már csak
álmaimban járnak.

Móricz Zsigmond: A póruljárt farkas

Volt egy farkas, szörnyü éhes,
Szörnyü éhes, szörnyü mérges.
Elindult vadászni,
Bár alig birt mászni,
Olyan éhes volt szegény
Bús legény.

Megy, mendegél, meg-megáll,
Lúdcsapatra rátalál.

- Adjon isten, ludaim,
Jól vezettek utaim.
Jó egészséget tinektek,
Tudjátok, hogy most megeszlek?

- Adjon isten neked is,
Farkas bácsi, vén hamis.
Már ha muszáj, mi nem bánjuk,
Csak azt az egyet kívánjuk:
Hadd gágogjunk utoljára,
Öreganyánk nótájára.

- Giá-gá-gá! - így a farka,
A farkas is tódit rajta.
- Au-vau! énekel,
S hess! - a liba szárnyra kel.

Ének végén hogy megáll,
Friss pecsenye messze száll
- Tyű, az apám se volt kántor,
De a fia se lesz máskor.
Soha többet ily galibát,
Ének nélkül eszem libát.

Megy, mendegél, meg-megáll,
Tarka tehént megtalál.

- Tarka tehén, jó étvágyat,
Gyomromban van vetve ágyad.
Búcsúzz el az istenedtől,
Mert megeszlek mindenestől.
- Ha megeszel, rajta lelked,
De csak előbb gyohontass meg.
- Azt megteszem. - Áll két lábra,
Keresztet vet szent hasára.
Tarka tehén fejét szegi,
Neki szalad, felökleli.
- Au! - az apám se volt pap,
De a fia se lesz holnap!

Megy, mendegél, meg-megáll,
Szürke lóra rátalál.

- No szürke ló, hál' istennek,
Csakhogy itt vagy, megehetlek!
- Ha megeszel, még azt tedd meg,
A patkómat igazítsd meg.
- Hamar, mert már éhes vagyok.
- Hátulsó bal lábon kotyog. -
Mig a farkas nézi, fogja,
A szürke ló fejen rugja.
Hej, az apja se volt kovács
Farkasnak se kell már tanács.

Petőfi Sándor: A tintásüveg

Vándorszínész korában Megyeri
(Van-e, ki e nevet nem ismeri?)
Körmölgeté, mint más, a színlapot.
Kapott
Ezért
Egyszer vagy öt forintnyi bért,
Amint mondom, vagy öt forintnyi bért.

Először is hát tintaért megyen,
Ha ismét írni kell, hogy majd legyen.
A tintás üveget pedig hová
Dugá?
Bele
Kabátja hátsó zsebibe,
Amint mondom, kabátja zsebibe.

S hogy pénzre tett szert, lett Megyeri vig,
S hazafelé menvén, ugrándozik.
Hiába inti öt Szentpéteri:
"Kari,

Vigyázz!
Kedved majd követendi gyász,
Amint mondom, majd követendi gyász."

Úgy lett. A sok ugrándozás alatt
Kifolyt a tinta; foltja megmaradt.
Megyeri elbusúl - kedvét szegi
Neki
A folt,
Mivel csak egy kabátja volt,
Amint mondom, csak egy kabátja volt.

Mi több: kabátja éppen sárga volt,
És így annál jobban látszott a folt.
"Eldobnám - szólt - de mással nem bírok;"
Ez ok
Miatt
Hordá, míg széjjel nem szakadt,
Amint mondom, míg széjjel nem szakadt.

Szabó Lőrinc: Ima a gyermekekért

Fák, csillagok, állatok és kövek
szeressétek a gyermekeimet.

Ha messze voltak tőlem, azalatt
eddig is rátok bíztam sorsukat.

Énhozzám mindig csak jók voltatok,
szeressétek őket, ha meghalok.

Tél, tavasz, nyár, ősz, folyók, ligetek,
szeressétek a gyermekeimet.

Te, homokos, köves, aszfaltos út,
vezesd okosan a lányt, a fiút.

Csókkold helyettem, szél, az arcukat,
fű, kő, légy párna a fejük alatt.

Kínáld őket gyümölcscsel, almafa,
tanítsd őket csillagos éjszaka.

Tanítsd, melengsd te is, drága nap,
csempészd zsebükbe titkos aranyad.

S ti mind, élő és holt anyagok,
tanítsátok őket, felhők, sasok,

Vad villámok, jó hangyák, kis csigák,
vigyázz reájuk, hatalmas világ.

Az ember gonosz, benne nem bízom,
De tűz, víz, ég, s föld igaz rokonom.

Igaz rokon, hozzátok fordulok,
tűz, víz, ég s föld leszek, ha meghalok;

Tűz, víz, ég és föld s minden istenek:
szeressétek, akiket szeretek.

Kategória: 16+

Ady Endre: Órizem a szemed

Órizem a szemed
Már vénülő kezemmel
Fogom meg a kezedet,
Már vénülő szememmel
Órizem a szemedet.

Világok pusztulásán
Ősi vad, kit rettenet
Űz, érkeztem meg hozzád
S várok riadtan veled.

Már vénülő kezemmel
Fogom meg a kezedet,
Már vénülő szememmel
Órizem a szemedet.

Nem tudom, miért, meddig
Maradok meg még neked,
De a kezedet fogom
S őrizem a szemedet.

Arany Janos: Vörös Rébék

„Vörös Rébék általment a
Keskeny pallón s elrepült -”
Tollászkodni, már mint varju,
Egy jegenyefára ült.
Akinek azt mondja: kár!
Nagy baj éri és nagy kár:
Hess, madár!

Ő volt az, ki addig főzte
Pörge Dani bocskorát,
Míg elvette a Sinkóék
Cifra lányát, a Terát.
De most bezzeg bánja már,
Váltig hajtja: kár volt, kár!
Hess, madár!

Pörge Dani most őbenne
Ha elbotlik se köszön,
S ha ott kapja, kibuktatja
Orrával a küszöbön.
Pedig titkon oda jár,
Szép asszonynak mondja: kár!
Hess, madár!

Cifra asszony színes szóra
Tetteti, hogy mit se hajt:
„Kend meg köztünk ne csináljon
Háborodást, házi bajt,
Nem vagyok én csapodár.”
Rebi néni mondja: kár!
Hess, madár!

Másszor is jön, hoz fehér pénzt,
Piros kendőt s egyebet:
„Nesze, lyányom! e mézes bor
Erősítse a szived:
Szépnek úgy nem tenni kár!”
- „Hadd jöjjön hát a kasznár.”
Hess, madár!

Háborúság, házi patvar
Attól kezdve van elég;
De nem hallik a szomszédba:
Pörge Dani túri még.
A bölcső is ott van már:
Künn egy varju mondja: kár!
Hess, madár!

„Asszony, ördög! vidd apádnak
Haza ezt a gyermeket -
Ne! a varjut (hol a puskám?)
Útra meglövöm neked.”
Varju azt se mondja: kár!
El sem is rebbenti már:
„Hess, madár!”

Híre terjed a helységben:
„Tudjátok, mi az eset?
Pörge Dani egy varjút lőtt
S Rebi néni leesett!”
Rebi lelke nem vón' kár:
De, mint varju, visszajár.
Hess, madár!

Gyilkost a törvény nyomozza;
Szegény Dani mit tegyen?
Útnak indul, bujdosásnak,
Keskeny pallón átmegyen.
Szembe jött rá a kasznár.
Varju elkiáltja: kár!
Hess, madár!

Keskeny a palló kettőnek:
Nem térhet ki a Dani;
Egy billentés: lent a vízben
Nagyot csobban valami.
Sok eső volt: mély az ár.
Varju látja, mondja: kár!
Hess, madár!

Bujdosónak kín az élte;
Reszket, ha levél zörög:
Felvont sárkányt vesz kezébe,
Hajtja éh: „megállj, görög!”
Varju mind’ kíséri: „kár!...
Fennakadsz te, szép betyár!”
„Hess, madár!”

„Most ebédre, hollók, varjak
Seregestül, aki van!
De szemét ne bántsá senki:
Azzal elbánok magam.”
Fekete volt, mint bogár:
Asszony ott sír: „mégis kár!
Hess, madár!” -

Vörös Rébék általment a
Keskeny pallón: most repül;
Egy varjúból a másikba
Száll a lelke, vég ne’kül;
S kinek ő azt mondja: kár!
Nagy baj éri és nagy kár.
Hess, madár!

Babits Mihály: Jónás imája

Hozzám már hűtlen lettek a szavak,
vagy én lettem mint túláradt patak
oly tétova céltalan parttalan
s úgy hordom régi sok hiú szavam
mint a tévelygő ár az elszakadt
sövényt jelzőkarókat gátakat.
Óh bár adna a Gazda patakom
sodrának medret, biztos úton
vinni tenger felé, bár verseim
csücskére Tőle volna szabva rim
előre kész, s mely itt áll polcomon,
szent Bibliája lenne verstanom,
hogy ki mint Jónás, rest szolgálja, hajdan
bujkálva, később mint Jónás a Halban
leszálltam a kinoknak eleven
süket és forró sötétjébe, nem
három napra, de három óra, három
évre vagy évszázadra, megtaláljam,
mielőtt egy még vakabb és örök
Cethal szájában végkép eltűnök,
a régi hangot s szavaim hibátlan
hadsorba állván, mint Ő sugja, bátran
szólhassak s mint rossz gégémről telik
és ne fáradjak bele estelig
vagy míg az égi és ninivei hatalmak
engedik hogy beszéljek s meg ne haljak

Dsida Jenő: Közöttük élek

Emberek barátja vagyok.

Közöttük élek és szívem kézzől-kézre jár.

Ismerek gyermekeket, akik bácsinak szólítanak,

ismerek ifjakat, akikkel elborozgatók,

világra szóló terveket szövögetvén.

Ismerek leányokat, akik vidáman kacagnak tréfáimon

és búcsúzáskor megszorítják kezemet.

Ismerek kacér és komoly asszonyokat, akik ölelésem

forróságára várnak, vagy elsírják nekem szomorúságukat.

Ismerek kemény férfiakat, akiknek kérges a jobbtenyerük,

ismerek bölcseket, akik tanácsokkal látnak el.

Ismerek kötögető nagymamákat, akikhez kávézni járok

s meghatódom szerelmi emlékeiktől,

ismerek aggastyánokat, akik megsimogatnak

s ifjúságukra gondolván, szeretnek engem.

Ó, barátaim,

milyen öröm az nekem, ha találkozom

bármelyikükkel is a porzó napsütésben,

kopogó esőben, vagy zúzmarás utcai fák alatt:

szemükben látom az értelem fényét,

a felismerés gyors villanását,

örömük minden jelét!

Közöttük élek

s nevem együtt él fogalmaik közt

a fákkal, madarakkal, ünnepekkel és csillagokkal!

Ferenczes István: Mikor Csíkban járt a török

Mikor Csíkban járt a török,
véle jött még Nagy Menny Dörög.
Rabolni jött a sok török,
Komájához Nagy Menny Dörög.

„Szebb ő, jobb ő, mint a török,
az én komám csíki ördög,
hogyha véle mennydörögök,
elfeledem a törököt,

s itt maradok Fitód körött,
amíg görög less a török,
csárdást jártunk, mennydörögöt,
megtűntünk egy hizott ökröt.”

Így történt, hogy míg a török
gyújtogatott, harcolt, törött,
Nagy Menny Dörög bajszot pödröt.
komályával mennydörögött.

Patakban folytak a sörök,
be is rugott Nagy Menny Dörög.
“Édes komám, egyördögöm,
kancsóm üres, nincsen söröm,

üssenek meg a törökök,
ha nem hozol rögtön söröt. “
“Drága komám, Menny Dörögöm,
egy perc múlva söröd löszön.”

Ördögkoma egyet pörgött,
friss sörért ellődörgött...
De aztán, hogy véle mi lött,
ma sem tudja Nagy Menny Dörög.

Vagy sörbe fült, vagy megszökött,
föld nyelte el az ördögöt...
Elment, el a pogány török,
Csíkban maradt Nagy Menny Dörög.

Kincset, rabot vitt a török,
s talán-talán egy ördögöt...
Egész nyáron érte dörög
tüzel, mintha lenne görög,

A komáját, az ördögöt
hívogatja Nagy Menny Dörög.
“Szép komám van, üsse dörög,
úgy ment el, hogy nem es köszönt.

József Attila: Kopogtatás nélkül

Ha megszeretlek, kopogtatás nélkül bejöhetsz hozzám,
de gondold jól meg,
szalmazsákomra fektetlek, porral sóhajt a zizegő szalma.
A kancsóba friss vizet hozok be néked,
cipődet, mielőtt elmégy, letörlöm,
itt nem zavar bennünket senki,
görnyedvén ruhánkat nyugodtan foltozhatod.

Nagy csönd a csönd, néked is szólok,
ha fáradt vagy, egyetlen székemre leültetlek,
melegbenlevethesz nyakkendőt, gallért,
ha éhes vagy, tiszta papírt kapsz tányérul, amikor akad más is,
hanem akkor hagyj nékem is, én is örökké éhes vagyok.

Ha megszeretlek, kopogtatás nélkül bejöhetsz hozzám,
de gondold jól meg,
bántana, ha azután sokáig elkerülnél.

Kányádi Sándor: Mélyhűtött álmok helyett

a nagy neon vagy
mit tudom én milyen
nevű fény ketrecéből
ahol akár a csirkék
s a tyúkok fogyasztásra
fagyasztásra vagy éppen
tojástermelésre egyszóval
társadalom
fönntartásra ítélt
kell leélnem rövidke
leélni
valómat a
fennkölt sőt magasztos cél
szolgálatában fertőtlenített
sodrony-hídláson föl-alá föl
alá pillogva báván
bután és örökös
riadalomban jaj nehogy
eszükbe jusson egyszer

kiengedni a gyepre ahol az
első még föllelhető
giliszta vagy csimasz
okozta mérgezésen
már a legmicinebbmicin sem
segít ereszettek
engedjete amíg nem késő
neon helyett a napot nézmem
s a frissen forduló barázdák
illatát beszívnom engedjete
gyönyörködnöm a kis barázda-
billegetők kecses
ügyetlenkedéseiben rigók
gerlicék szárnya-libegése
támogasson el a
síromig mely a kertünk
végében vár és
még emberi emberiemberi

Radnóti Miklós: Sem emlék, sem varázslat

Eddig úgy ült szívemben a sok, rejtett harag,
mint alma magházában a négerbarna mag,
és tudtam, hogy egy angyal kísér, kezében kard van,
mögöttem jár, vigyáz rám s megvéd, ha kell, a bajban.
De aki egyszer egy vad hajnalon arra ébred,
hogyminden összeomlott s elindul mint kísértet,
kis holmiját elhagyja s jóformán meztelen,
annak szép, könnyüléptűszívében megterem
az érett és tünődő kevésszavú alázat,
az másról szól, ha lázad, nem önnön érdekéről,
az már egy messzefénylő szabad jövő felé tör.

Semmim se volt s nem is lesz immár sosem nekem,
merengj el hát egy percre e gazdag életen;
szívemben nincs harag már, bosszú nem érdekel,
a világ újraépül, - s bár tiltják énekem,
az új falak tövében felhangzik majd szavam;
magamban élem át már mindazt, mi hátravan,
nem nézek vissza többé s tudom, nem véd meg engem
sem emlék, sem varázslat, - baljós a menny felettem;
ha megpillantsz, barátom, fordulj el és legyints.
Hol azelőtt az angyal állt a karddal, -
talán most senki sincs.

Szabó T. Anna: Értsd meg

Értsd meg magad, mint libegő, sosem-álló mozgását a fa,
tumultuózus felhőit az ég az őszi szélben,
képlékeny hullámvázát a tenger,
fénymozzaikját a lüktető,
mindig változó metropolisz.

Értsd meg a hajad minden szálát, a bőröd pórusait, a
szemed rebegését álmodban, az izmok
egymásrahangolt mozgását, a sejtek
önjáró dallamát, az idegekbe nyilalló
vágyat, sejtelmet, gerincizzító
gyönyört, azt, ahogyan egy vagy
a levegővel, s kiröppensz magadból
minden légzéskor. Érintsd meg a földet,
szorítsd a vizet a markodba, érezd
benne a dobogásod. Magadban halott vagy,
érezd a halottakat magadban, a lángot,
értsd meg magadat, értsd meg, légy egész.
Érezd magad, ahogy a tenger érzi,
értsd meg magad, ahogy az ember érti,
hogy érthető legyen az érinthetetlen.
És végre élsz.

ARANYALMA SZAVALÓVERSENY 2016

